Leden VNG

Datum
12 februari 2025
Ons kenmerk
U202400637
Lbr. 25/007
Telefoon
070 373 8393

Onderwerp
Lokale Ketenaanpak Digitale Inclusie

Geacht college en gemeenteraad,

Meedoen in de digitale samenleving is niet weg te denken in een wereld waar steeds meer diensten digitaal worden geleverd en mensen digitaal met elkaar communiceren. Een deel van inwoners mist echter de nodige digitale vaardigheden of zelfs toegang tot de apparaten en internet, omdat middelen daarvoor ontbreken. Daardoor lopen mensen kansen mis en dreigen ze (verder) op achterstand te komen.

Om deze digitale kloof te verkleinen, hebben vijftien koplopergemeenten samen met de VNG en de Alliantie Digitaal Samenleven (ADS) de *Lokale Ketenaanpak Digitale Inclusie* ontwikkeld. Dit is een methode om overheden, maatschappelijke organisaties en private partijen te verenigen onder regie van de gemeente om digitale inclusie te bevorderen In deze ledenbrief leggen we uit hoe de aanpak werkt, hoe uw gemeente hiermee aan de slag kan gaan en waar u daarvoor terecht kunt.

Waarom digitale inclusie?
Het gaat bij digitale inclusie om het waarborgen dat iedereen actief kan deelnemen aan de digitale samenleving. Digitale inclusie versterkt de maatschappelijke participatie en vergroot de zelfredzaamheid van burgers. Maar ook voor dienstverlenende organisaties levert digitale inclusie voordelen op. Wanneer inwoners toegang hebben tot digitale diensten, kunnen zij zelfstandig zaken digitaal regelen en zijn zij minder afhankelijk van hulp via fysieke loketten. Dit leidt tot een efficiëntere dienstverlening en hogere tevredenheid onder burgers. Investeren in digitale inclusie betekent ook dat de inwoners voorbereid worden op toekomstige technologische ontwikkelingen. In onze opdracht is een Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse (MKBA) uitgevoerd. Hieruit blijkt dat investeren in digitale inclusie verstandig is. De voordelen, zoals betere arbeidsdeelname, toegang tot e-health, meer veiligheid en bestaanszekerheid, leggen meer gewicht in de schaal dan de kosten. Deze baten komen vooral ten goede aan inwoners, maar ook de overheid en bedrijven

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

profiteren hiervan. Denk bijvoorbeeld aan een effectievere inzet van sociale voorzieningen, minder slachtoffers van online fraude, betere gezondheidsresultaten en meer efficiëntie bij bedrijven en overheden.

Hoe kan uw gemeente digitale inclusie bevorderen?
De Handreiking Lokale Ketenaanpak Digitale Inclusie helpt gemeenten om inwoners beter te ondersteunen bij digitale inclusie en zo de digitale kloof te verkleinen. Het idee is dat gemeenten hierbij in netwerken samenwerken met andere organisaties, zoals bedrijven en maatschappelijke instellingen. Samen bepalen ze de doelen, ontwikkelen ze plannen en voeren ze projecten uit. Elke partij draagt bij op een manier die bij haar past, bijvoorbeeld door het delen van kennis, technologie of financiële steun. Zo wordt de verantwoordelijkheid gedeeld en kan iedereen meewerken aan een oplossing.

De ketenaanpak kent 5 activiteiten:

1. Beschikbaar stellen van apparaten: het zorgen voor toegang tot smartphones, laptops of tablets door het hergebruiken van afgeschreven apparaten via donaties en het beschikbaar stellen van computers op openbare plekken, zoals bibliotheken.
2. Toegankelijk maken van internet: bijvoorbeeld aanbieden van plekken waar gratis gebruik kan worden gemaakt van wifi en sociaal thuisinternet voor huishoudens die dit niet kunnen betalen.
3. Aanbieden van hulp, informatie, cursussentrainingen en begeleiding op laagdrempelige locaties, zoals bibliotheken en buurthuizen.
4. Stimuleren van bewustwording over en signalering van digitale uitsluiting en doorverwijzing naar het beschikbaar aanbod aan hulp en trainingen.
5. Toegankelijk maken van digitale diensten: het gebruiksvriendelijk en aanbieden van digitale dienstverlening, inclusief de ondersteuning van gebruikers die moeite hebben met digitale diensten.

Elke gemeente heeft haar eigen uitdagingen en kansen op het gebied van digitale inclusie. Die zijn afhankelijk van de behoeften van inwoners, het netwerk van lokale partners en de beschikbare middelen. De ketenaanpak is flexibel en kan worden aangepast aan wat bij uw gemeente past. U kunt bijvoorbeeld kiezen voor een aanpak gericht op thema's zoals zorg, veiligheid of werk. In de inspiratiebundel staan de ervaringen van koplopergemeenten. Deze bundel laat zien hoe u succesvol kunt samenwerken met verschillende partners en biedt praktische voorbeelden die u in uw eigen gemeente kunt gebruiken.

Wat betekent dit voor de ambtelijke organisatie?
Voor een succesvolle lokale ketenaanpak digitale inclusie is een actieve rol van de gemeente essentieel. De gemeente moet daarbij regie voeren door partijen samen te brengen en de samenwerking te organiseren. In de handreiking vindt u een helder stappenplan om een lokale ketenaanpak op te zetten.

Ondersteuning en meer informatie
Via het VNG Forum Digitale Inclusie kunnen medewerkers kennis en ervaring uitwisselen en van elkaar leren. De ADS ondersteunt gemeenten en stimuleert private partijen om mee te doen in de lokale ketenaanpak. Dat doet de alliantie door kennis te delen en partijen met elkaar te verbinden. Voor meer informatie kunt u een e-mail sturen naar lokaleaanpak@digitaalsamenleven.nl.

Heeft u vragen? Neemt u dan contact op met het Klantcontactcentrum van de VNG via telefoonnummer 070-373 83 93 of e-mail via info@vng.nl.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur